

Nr 683

Av herrar Björkman och Nordgren, om tillgodoseende av allmänhetens och penninginstitutens behov av legitimationshandlingar

För allmänhetens del föreligger ett alltmera påtagligt behov av en legitimationshandling, som fyller rimliga krav på säkerhet mot förfalskning och överlåtelse samt är utfärdad av ansvarig myndighet. Såväl postverket som exempelvis bankerna har nödgats intaga en avvisande hållning gentemot sådana allmänt spridda men otillfredsställande legitimationshandlingar som sjukförsäkringsbesked och skattekort, då det visat sig att dessa ofta överlåtes eller på annat sätt kommer i orätta händer. De i dagarna utsända nya sjukförsäkringsbeskeden är inte försedda med innehavarens fotografi samt har obegränsad giltighetstid och torde därför inte komma att godtas annat än vid mindre utbetalningar. Körkort har på senare tid ofta förfalskats samt har obegränsad giltighetstid, vilket gör dem mindre lämpliga som legitimationshandling.

I den av inrikesdepartementet utgivna tidskriften Svensk Polis nr 1 1963 uppställs som krav på en fullgod legitimationshandling att

den utfärdas av statlig eller kommunal myndighet, statens verk, av industrier och större företag eller föreningar,

den är försedd med vederbörandes foto och namnteckning,

tillförlitliga register förs över utfärdade handlingar,

giltighetstiden icke överskrider 5 år,

sökande inger skriftlig framställning (helst handstil),

fotografi i 2 exemplar bifogas framställningen,

innan handling utfärdas vederbörande utfärdare är övertygad om sökandes identitet,

handlingen är av sådant format att innehavaren dagligen utan olägenhet kan ha den med sig (t. ex. i plånbok),

den utfärdade handlingen inbakas i plast för att förhindra dels att den efter någon tids användning blir oläslig och dels att ändring av densamma sker i brottsligt syfte, samt att

viss garanti erhålls för att handling efter utfärdande tillställs »rätt person».

Av de för närvarande brukliga legitimationshandlingarna torde det i främsta rummet vara passet som motsvarar dessa krav. Passet anses emellertid av många vara en alltför värdefull handling för att man dagligen skall bära det på sig, och det är dessutom så stort i formatet att det ställer sig opraktiskt.

En framkomlig väg synes vara att den som ansöker om pass bereds möjlighet att i samband härmed mot en merkostnad också erhålla ett lätthanterligt, plastinbakat identitetskort. Enda tillägget till de hittills vanliga ansökningshandlingarna skulle då kunna vara en tredje kopia av fotografiet. Vidare kan man tänka sig att körkortsinnehavare uppmuntras att mera regelbundet förnya sitt körkort samt att körkorten får en från säkerhets synpunkt mera tillfredsställande utformning, bl. a. genom att även de inbakas i plast.

Behovet av att allmänheten i större utsträckning har tillgång till tillfredsställande legitimationshandlingar har nyligen berörts av 1956 års postutredning, vilken nöjer sig med att hänvisa till de i 20 § folkbokföringsförordningen nämnda s. k. medborgarkorten. Med hänsyn till den vikt legitimationsfrågan fått genom den senaste tidens omfattande förfalsknings- och bedrägeriaffärer torde det dock vara av behovet påkallat att den utreds närmare och att man speciellt vinnlägger sig om att finna sådana former för utfärdandet av identitetskort, att de behandlas med respekt och aktsamhet.

Med hänvisning till vad här sagts hemställer vi, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning av vilka möjligheter myndigheterna har att tillgodose allmänhetens och penninginstitutens behov av legitimationshandlingar.

Stockholm den 26 januari 1963

Folke Björkman

Hans Nordgren